



## **Dokument Informacyjny IAF**

# **Wytyczne dotyczące planowania przejęcia dla ISO 14001:2015**

**Wydanie 1**

**(IAF ID 10:2015)**

International Accreditation Forum, Inc.(IAF) ułatwia handel i wspiera organy regulujące poprzez międzynarodowe wzajemne uznawanie porozumień pomiędzy jednostkami akredytującymi (ABs) w celu globalnego uznawania wyników wydawanych przez jednostki oceniające zgodność (CABs) akredytowane przez członków IAF.

Akredytacja zmniejsza ryzyko przedsiębiorstw i ich klientów poprzez zapewnienie, że akredytowane jednostki oceniające zgodność (CABs) są kompetentne do wykonywania pracy, jakiej podejmują się w zakresie posiadanej akredytacji. Wymaga się, aby jednostki akredytujące (ABs), które są członkami IAF, oraz akredytowane przez nie CABs prowadziły działalność zgodnie z właściwymi normami międzynarodowymi oraz mającymi zastosowanie dokumentami IAF w celu spójnego stosowania tych norm.

Jednostki akredytujące, które są sygnatariuszami Porozumienia o Wielostronnym Uznawaniu IAF ( MLA), są regularnie poddawane ocenie równorzędnej, prowadzonej przez wyznaczone zespoły, w celu zapewnienia zaufania do funkcjonowania ich programów akredytacji. Struktura i zakres IAF MLA są szczegółowo przedstawione w dokumencie IAF PR 4 - Structure of the IAF MLA and Endorsed Normative Documents.

Struktura IAF MLA ma pięć poziomów: Poziom 1 określa kryteria obowiązkowe ISO/IEC 17011, które mają zastosowanie do wszystkich ABs. Połączenie działania (działań) Poziomu 2 oraz odpowiedniego (-ich) dokumentu(-ów) normatywnego(-ych) Poziomu 3 jest określane jako główny zakres MLA, a połączenie dokumentów normatywnych Poziomu 4 (jeżeli ma to zastosowanie) i Poziomu 5 jest określane jako podzakres MLA.

- Główny zakres MLA obejmuje działania, np. certyfikacja wyrobów, oraz związane dokumenty obowiązkowe, np. ISO/IEC 17065. Atestacje wykonane przez CABs na poziomie głównego zakresu są uznawane jako równie wiarygodne.
- Podzakres MLA obejmuje wymagania dotyczące oceny zgodności, np. ISO 14001, oraz specyficzne wymagania programu, jeżeli ma to zastosowanie, np. ISO TS 22003. Atestacje wykonane przez CABs na poziomie podzakresu są uznawane jako równoważne.

IAF MLA daje zaufanie niezbędne dla akceptacji wyników oceny zgodności przez rynek. Atestacja wydana w zakresie IAF MLA przez jednostkę, która jest akredytowana przez AB będącą sygnatariuszem IAF MLA, może być uznawana na świecie, co ułatwia handel międzynarodowy.

Wydanie nr 1

Przygotowane przez: Komitet Techniczny IAF

Zatwierdzone przez: Członków IAF

Data wydania: 27 lutego 2015

Osoba do kontaktu: Elva Nilsen

IAF Corporate Secretary

Telefon: +1 613 454-8159

Email: [secretary@iaf.nu](mailto:secretary@iaf.nu)

Data: 13 lutego 2015

Data zastosowania: 27 lutego 2015

---

#### **Wprowadzenie do tłumaczenia**

Tłumaczenie dokumentu: IAF Informative Document Transition Planning Guidance for ISO 14001:2015; Issue 1 of 27 February 2015

Tłumaczenie: Polskie Centrum Akredytacji, 28.10.2015r., [www.pca.gov.pl](http://www.pca.gov.pl)

Tekst tłumaczenia nie może być kopiowany w celu sprzedaży. Wersją oficjalną (rozstrzygającą) jest wersja w języku angielskim.

---

## SPIS TREŚCI

<b>1. WPROWADZENIE .....</b>	<b>5</b>
<b>2. PRZEJŚCIE .....</b>	<b>7</b>
<b>2.1 Ważność certyfikacji na zgodność z ISO 14001:2008 .....</b>	<b>7</b>
<b>3. SPECYFICZNE WYTYCZNE DLA STRON ZAINTERESOWANYCH ZAANGAŻOWANYCH W CERTYFIKACJĘ I AKREDYTACJĘ.....</b>	<b>8</b>
<b>3.1 Organizacje stosujące ISO 14001:2004 .....</b>	<b>8</b>
<b>3.2 Jednostki certyfikujące .....</b>	<b>8</b>
<b>3.3 Jednostki akredytujące .....</b>	<b>9</b>
<b>4 WYTYCZNE IAF DOTYCZĄCE PRZEJŚCIA .....</b>	<b>10</b>
<b>4.1. Wdrożenie przejścia akredytowanej certyfikacji z ISO 14001:2004 na ISO 14001:2015.....</b>	<b>10</b>
<b>4.2. Wytyczne dla jednostek certyfikujących.....</b>	<b>10</b>
<b>4.3. Wytyczne dla jednostek akredytujących.....</b>	<b>12</b>

## **WPROWADZENIE DO DOKUMENTU INFORMACYJNEGO IAF**

Niniejszy dokument informacyjny IAF odzwierciedla konsensus członków IAF na niniejszy temat i jest zamierzony, aby wesprzeć spójne zastosowanie wymagań. Jednakże jest to dokument tylko do celów informacyjnych, dlatego też jednostki akredytujące, które są członkami IAF, oraz akredytowane przez nie jednostki oceniające zgodność (CABs) nie są zobowiązane do stosowania lub zgodności z czymkolwiek w tym dokumencie.

## WYTYCZNE DO PLANOWANIA PRZEJŚCIA DLA ISO 14001:2015

### 1. WPROWADZENIE

Niniejszy dokument zawiera wytyczne dotyczące przejścia z ISO 14001:2004 na ISO 14001:2015 i został przygotowany przez Międzynarodowe Forum Akredytacji (IAF) we współpracy z ISO/TC 207/SC 2 w celu dostarczenia porady stronom zainteresowanym na temat przygotowań dotyczących przejścia jakie mają być wzięte pod uwagę przed wdrożeniem ISO 14001:2015.

Określa on działania jakie mają być wzięte pod uwagę przez odpowiednie strony zainteresowane i zwiększa zrozumienie kontekstu ISO 14001:2015. Wydanie to wprowadza istotne zmiany i będzie opublikowane we wrześniu 2015.

Norma ISO 14001:2015 oparta jest na Aneksie SL Dyrektyw ISO, podstawowa struktura (a high-level structure - HLS), która ujednocila tytuły podrozdziałów, tekst podstawowy, wspólne terminy i podstawowe definicje w celu podwyższenia kompatybilności i spójności z innymi normami ISO dotyczącymi systemów zarządzania.

Ponadto, zmiana powinna:

- i. Uwzględnić końcowy raport ISO/TC 207 SC 1 "Przyszłe wyzwania dla EMS", Grupa Badawcza.
- ii. Zapewnić utrzymanie i doskonalenie podstawowych zasad ISO 14001:2004, a także zachowanie i doskonalenie istniejących wymagań.

ISO/TC207/SC1 na swojej stronie internetowej – [www.ISO.org/iso/tc207sc1home](http://www.ISO.org/iso/tc207sc1home) - umieszcza regularnie informacje na temat zmian w ISO 14001.

#### Jakie wynikają zmiany ?

Strategiczne zarządzanie środowiskowe – Występuje wzrost znaczenia zarządzania środowiskowego w procesach planowania strategicznego organizacji. Włączono nowe wymagania, dotyczące zrozumienia kontekstu organizacji dla identyfikacji i zrównoważenia możliwości na rzecz zarówno organizacji jak i środowiska. Szczególnie skupiono się na zagadnieniach lub zmieniających się okolicznościach związanych z potrzebami i oczekiwaniami stron zainteresowanych (włącznie z wymaganiami organów regulujących) oraz lokalnych, regionalnych lub globalnych warunkach środowiskowych, które mogą wpływać na organizację, lub na które może wpływać organizacja. Jeżeli działania, w celu zmniejszenia niekorzystnego ryzyka lub wykorzystania dogodnych możliwości, zidentyfikowano jako priorytet, to są one integrowane w planowaniu operacyjnym systemu zarządzania środowiskowego.

**Przywództwo** – W celu zapewnienia sukcesu systemu, dodano nowy rozdział, w którym określono specyficzne odpowiedzialności dla pełniących przywódcze role, dotyczące promowania zarządzania środowiskowego w organizacji.

**Ochrona Środowiska** – Rozszerzono oczekiwania odnośnie organizacji, dotyczące zaangażowania w proaktywne inicjatywy w celu ochrony środowiska od szkody i degradacji, spójne z kontekstem organizacji. Zmieniony tekst nie definiuje "ochrony środowiska" ale wskazuje, że może ona obejmować zapobieganie zanieczyszczeniom, zrównoważone zużycie zasobów, łagodzenie i dostosowanie się do zmian klimatu, ochronę różnorodności biologicznej i ekosystemów, itp.

**Efekty działalności środowiskowej** – Przesunięto nacisk dotyczący ciągłego doskonalenia, z doskonalenia systemu zarządzania na doskonalenie efektów działalności środowiskowej. Zgodnie ze zobowiązaniami w polityce organizacji, organizacja mogłoby, jeśli ma to zastosowanie, zredukować emisję, ścieki i odpady do poziomu ustalonego przez organizację.

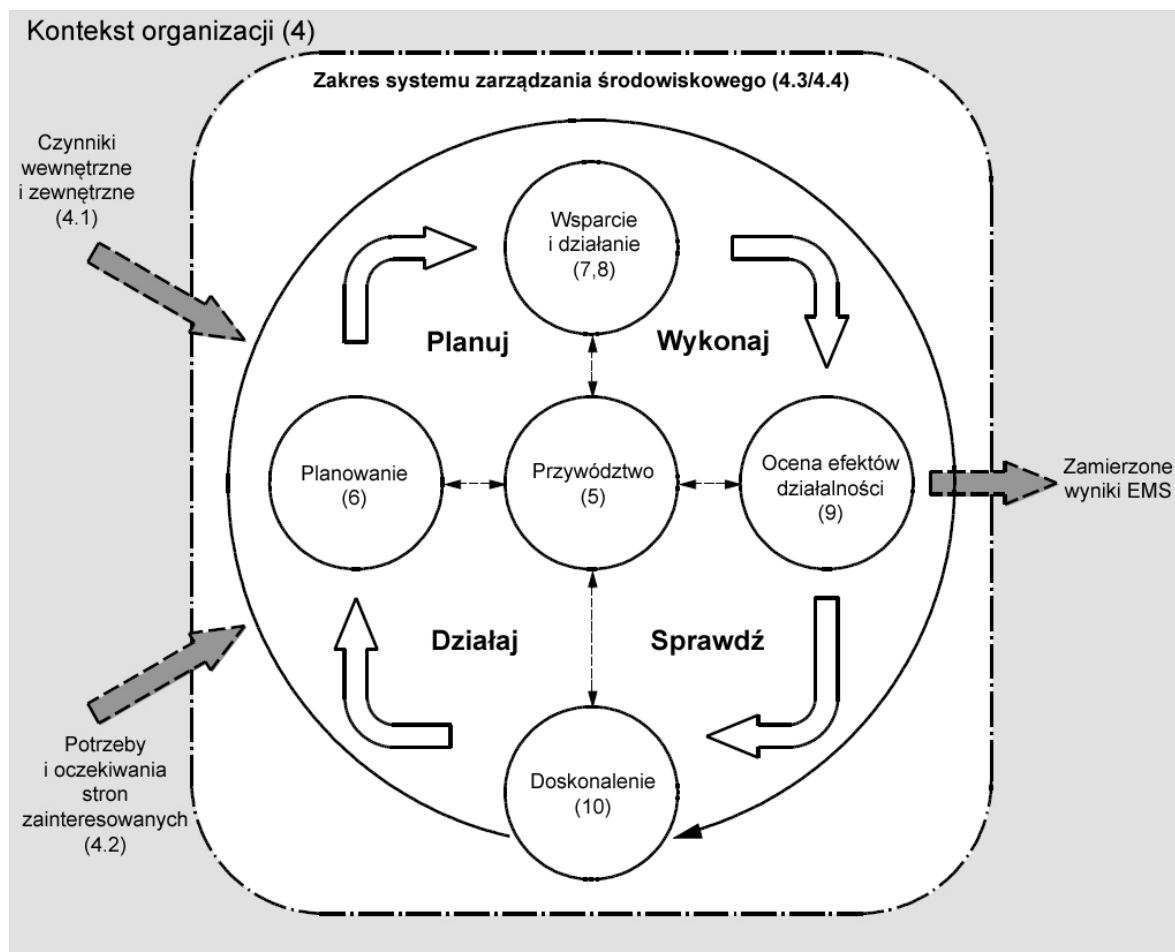
**Myślenie oparte na cyklu życia** – W uzupełnieniu do aktualnego wymagania, aby zarządzać aspektami środowiskowymi związanymi z dostarczonymi wyrobami i usługami, organizacje będą potrzebowały rozszerzyć swój nadzór i oddziaływanie na wpływ na środowisko związany ze stosowaniem wyrobów i zakończeniem ich cyklu życia oraz pozbywaniem się ich. Z powyższego nie wynika wymaganie przeprowadzania oceny cyklu życia.

**Komunikacja** – Dodane opracowanie strategii komunikacji z równym naciskiem na zewnętrzną i wewnętrzną komunikację. Obejmuje to wymaganie dotyczące komunikowania spójnej i wiarygodnej informacji, oraz ustalenie mechanizmów dla personelu pracującego pod nadzorem organizacji, żeby przedstawiał propozycje dotyczące doskonalenia systemu zarządzania środowiskowego. Decyzja dotycząca komunikowania na zewnątrz została pozostawiona organizacji, ale należy wziąć pod uwagę raportowania informacji wymaganych przez organy regulujące oraz oczekiwania innych stron zainteresowanych.

**Dokumentacja** – Odzwierciedlając rozwój systemów komputerowych i systemów opartych na „chmurze” wykorzystywanych do prowadzenia systemów zarządzania, zmienione wydanie wprowadza termin „udokumentowane informacje”, zamiast „dokumenty” i „zapisy”. W celu zapewnienia kompatybilności z ISO 9001, organizacja zachowa elastyczność przy określaniu, kiedy „procedury” są niezbędne do zapewnienia skutecznego nadzorowania procesu.

## Co stało się z PDCA ?

Niniejsza norma łączy strukturę Aneksu SL i modelu PDCA normy ISO 14001 zgodnie z ilustracją poniżej.



Uwaga: numeracja zawarta w ramach odnosi się do numerów wymagań niniejszej normy

## 2. PRZEJŚCIE

Międzynarodowe Forum Akredytacyjne (IAF) oraz Komitet ISO ds. Oceny Zgodności (CASCO) ustaliły trzyletni okres przejścia od daty publikacji normy ISO 14001:2015.

Ogólne Zgromadzenie IAF w Vancouver, 17 października 2014, wydało Rezolucję 2014-11 potwierdzającą 3 letni okres przejścia na ISO 14001:2015.

### 2.1 Ważność certyfikacji na zgodność z ISO 14001:2008

Certyfikaty na ISO 14001:2004 utracą ważność po trzech latach od opublikowania ISO 14001:2015.

Data ważności certyfikacji na ISO 14001:2004 wydanej podczas okresu przejścia powinna być zgodna z końcem trzyletniego okresu przejścia.

### **3. SPECYFICZNE WYTYCZNE DLA STRON ZAINTERESOWANYCH ZAANGAŻOWANYCH W CERTYFIKACJĘ I AKREDYTACJĘ**

Stopień niezbędnych zmian dla danej organizacji będzie zależeć od dojrzałości i skuteczności jej obecnego systemu zarządzania, struktury organizacyjnej i praktyk, dlatego silnie zalecana jest analiza wpływu /ocena różnic w celu określenia realnych zasobów i związanego czasu .

#### **3.1 Organizacje stosujące ISO 14001:2004**

Organizacjom stosującym ISO 14001:2004, zaleca się podjęcie następujących działań:

- i. Identyfikację różnic organizacyjnych, które należy uwzględnić w celu spełnienia nowych wymagań.
- ii. Opracowanie planu wdrożenia.
- iii. Zapewnienie właściwego szkolenia i świadomości wszystkich stron, które mają wpływ na skuteczność organizacji.
- iv. Aktualizację obecnego systemu zarządzania środowiskowego (EMS) w celu spełnienia zmienionych wymagań i zapewnienia weryfikacji skuteczności.
- v. Jeśli ma to zastosowanie, nawiązanie kontaktu z ich jednostką certyfikującą w celu przygotowania przejścia.

UWAGA: Zaleca się, aby użytkownicy byli świadomi, że na etapie projektu normy międzynarodowej (DIS) mogą wciąż wystąpić zmiany techniczne, dlatego też o ile przygotowanie może być przeprowadzone na etapie DIS, to zaleca się, aby istotne zmiany nie były wdrażane do czasu wydania końcowego projektu normy międzynarodowej (FDIS) i sfinalizowana treści technicznej.

#### **3.2 Jednostki certyfikujące**

Zaleca się, aby jednostki certyfikujące:

- i. Szkoliły auditorów i weryfikowały wyniki szkoleń, w celu zapewnienia, że odpowiedni poziom kompetencji został wykazany.
- ii. Regularnie komunikowały się z krajowymi jednostkami normalizacyjnymi.
- iii. Regularnie komunikowały się z ABs.
- iv. Komunikowały się z innymi CBs w celu koordynacji informacji.
- v. Komunikowały się z obecnymi klientami i przedstawiały wytyczne dotyczące procesu przejścia i przygotowania do przejścia.
- vi. Planowały koordynację auditów i działań certyfikacyjnych dla zmienionej normy.



- vii. Wzięły pod uwagę ustalony okres przejścia i aktualny cykl certyfikacji.
- viii. Planowały koordynację decyzji certyfikacyjnych w celu aktualizacji dokumentów certyfikacyjnych. Zachęcały aktualnych użytkowników ISO 14001:2004 do wdrażania ISO 14001:2015 na wczesnym etapie, biorąc pod uwagę wszelkie zmiany, które mogą wystąpić na etapie DIS.
- x. Zachęcały nowych użytkowników do wdrożenia ISO 14001:2015.
- xi. Przygotowały harmonogramy auditów dla organizacji obecnych klientów.

### 3.3 Jednostki akredytujące

Zaleca się, aby jednostki akredytujące:

- i. Informowały CBs o procesie przejścia stosując właściwe wytyczne jak podano w 4.3 i dokumentach wydanych przez IAF.
- ii. Planowały zasoby do szkolenia i prowadzenia ocen dotyczących zmienionej normy.
- iii. Sprawdzały, czy kryteria stosowane do oceny kompetencji auditorów są właściwe dla auditorów weryfikujących zgodność ze zmienioną normą.
- iv. Szkoliły swoich auditorów i weryfikowały wyniki szkoleń w celu zapewnienia, że odpowiedni poziom kompetencji został wykazany.
- v. Regularnie komunikowały się z krajowymi jednostkami normalizacyjnymi.
- vi. Regularnie komunikowały się ze swoimi akredytowanymi jednostkami certyfikującymi.
- vii. Komunikowały się z innymi jednostkami akredytującymi w celu koordynacji informacji.
- viii. Planowały koordynację i przygotowywały harmonogramy ocen dla zmienionej normy.
- ix. Planowały koordynację decyzji akredytacyjnych w celu aktualizacji certyfikatów akredytacji.

## 4 WYTYCZNE IAF DOTYCZĄCE PRZEJŚCIA

### 4.1. Wdrożenie przejścia akredytowanej certyfikacji z ISO 14001:2004 na ISO 14001:2015

Zamierzeniem niniejszego dokumentu jest uwzględnienie zaawansowanego działania w planowaniu i zastosowaniu nowych wymagań, biorąc pod uwagę zmiany, które mogą wciąż wystąpić na etapie DIS. O ile popiera się planowanie działań na etapie DIS to zaleca się, aby organizacje zachowały ostrożność, gdyż DIS może wciąż być przedmiotem dalszych technicznych zmian do czasu opublikowania FDIS.

**Działania związane z oceną podejmowane przez CB na etapie DIS nie mogą być brane pod uwagę jako część formalnego procesu przejścia. Każda wczesna ocena musi być ponownie przeprowadzona i w pełni zweryfikowana przed przejściem na ISO 14001:2015.**

### 4.2. Wytyczne dla jednostek certyfikujących

#### 4.2.1. Postanowienia ogólne

Zachęca się CABs, aby zaczęły informowanie swoich klientów od etapu DIS i mogą, jeśli jest to wymagane, rozpocząć prowadzenie analizy różnic pomiędzy systemem klienta i DIS.

Zaleca się, aby CABs śledziły wszystkie działania związane z oceną na etapie DIS w celu pełnej weryfikacji w czasie auditu przejścia na ISO 14001:2015.

Zaleca się, aby akredytowane certyfikacje zgodne z ISO 14001:2015 i/lub krajowym wydaniem normy były udzielone gdy CAB uzyska akredytację na prowadzenie certyfikacji na zgodność z nową normę i po wykazaniu przez organizację zgodności z ISO 14001:2015. Zaleca się, aby Jednostka certyfikująca prowadziła audit każdego klienta na zgodność z ISO 14001:2015. Na podstawie porozumienia z certyfikowanymi organizacjami, CBs może prowadzić działania dotyczące przejścia podczas rutynowego nadzoru, auditu ponownej certyfikacji lub auditu specjalnego. Gdy audyty przejścia są przeprowadzane w połączeniu z zaplanowanym nadzorem lub ponowną certyfikacją (tj. podejście progresywne lub etapowe), prawdopodobnie będzie wymagany dodatkowy czas w celu zapewnienia, że zostały objęte wszystkie działania dla obecnej i nowej normy.

#### 4.2.2. Proces przejścia

Zaleca się, aby CBs komunikowały swoim klientom swoje przygotowania dotyczące przejścia przy najbliższej sposobności.

Zaleca się, by było to wykonane na końcowym etapie DIS lub FDIS. Zaleca się, aby CBs opracowały plany przejścia obejmujące:

- i. Szkolenie i weryfikację kompetencji auditorów i pozostałego personelu.

UWAGA: Zachęca się CBs do rozpoczęcia szkolenia na etapie DIS, ale dodatkowe szkolenia mogą być wymagane w celu przedstawienia różnic pomiędzy DIS, FDIS i opublikowaną normą.

- ii. Przygotowania CBs do komunikowania się z klientami.
- iii. Przygotowania CBs do auditowania zgodności z nową normą. Na przykład, będzie to pojedyncza wizyta lub podejście etapowe.
- iv. Sposób w jaki CBs zapewni ciągłą zgodność klienta z ISO 14001:2004 podczas procesu przejścia.
- v. Sposób w jaki CBs planuje wykorzystać wyniki auditów prowadzonych na zgodność z FDIS.
- vi. Działania jakie mają być podjęte wobec klientów, którzy nie zakończyli przejścia w ciągu trzech lat po opublikowaniu ISO 14001:2015. Na przykład, poziom auditu niezbędny do przywrócenia certyfikacji.

Zaleca się, aby zapewniono, co następuje:

- i. Zaleca się, aby wszystkie zagadnienia, których wymaga działanie klienta dla zgodności z nowymi wymaganiami były jasno określone i przedstawione jako udokumentowane ustalenia.
- ii. Tylko wtedy, gdy wszystkie zidentyfikowane kwestie sporne zostaną właściwie uwzględnione i skuteczność systemu zarządzania wykazana, auditorzy mogą rekomendować certyfikację w odniesieniu do opublikowanej normy ISO 14001:2015.
- iii. Zaleca się, aby zapisy były dostępne w celu wykazania, że wszystkie ustalenia poprzedzające audit przejścia zostały ocenione pod względem działań korygujących i zgodność została osiągnięta przed rekomendacją do zatwierdzenia na zgodność z ISO 14001:2015.
- iv. Zaleca się, aby CB zapewniła, że ocena zgodności klienta z nowymi wymaganiami podczas fazy przejścia nie wpływa na ciągłą zgodność klienta z ISO 14001:2004.
- v. Jeżeli działania związane z oceną zostały podjęte na zgodność z FDIS, będzie podjęty przegląd przez personel podejmujący decyzję w celu zapewnienia, że ważność takiego działania jest wzięta pod uwagę w procesie podejmowania decyzji.

### 4.3. Wytyczne dla jednostek akredytujących

Dodatkowe wizyty AB wyłącznie w celu oceny przejścia na ISO 14001:2015 normalnie nie są wymagane. Zaleca się, aby wdrożenie, gdziekolwiek to możliwe, było weryfikowane podczas normalnej zaplanowanej działalności, nieważne że może być potrzeba dodatkowego czasu oceny. Jednakże, dodatkowa ocena może być niezbędna dla CB wnioskującej o akredytację w przyspieszonych ramach czasowych.

ISO 14001:20015 promuje potrzebę wykazania skuteczności systemu zarządzania i zastosowanie myślenia opartego na ryzyku w podejściu procesowym. Może to powodować potrzebę zmiany technik auditowania, dlatego też mogą być niezbędne obserwacje jako część programu przejścia.

Zaleca się, aby ABs przy najbliższej sposobności, komunikowały swoim akredytowanym CBs swoje przygotowania i wymagania. Zaleca się, aby przygotowania dotyczące przejścia uwzględniały, co następuje:

- i. Szkolenie i weryfikację kompetencji auditorów i pozostałego personelu.  
UWAGA: Zachęca się ABs, aby rozpoczęły szkolenia na etapie FDIS, ale mogą być wymagane dodatkowe szkolenia ukierunkowane na różnice pomiędzy FDIS i opublikowaną normą.
- ii. Jeżeli szkolenie było przeprowadzone na podstawie FDIS, może być wymagane dodatkowe szkolenie, na którym zaleca się, aby były przedstawione różnice pomiędzy wymaganiami FDIS i ostatnio opublikowanej normy.
- iii. Zaleca się, aby AB opracowała programy dotyczące przejścia w celu pełnego wykorzystania dostępnego czasu, włącznie z prowadzeniem tak wielu działań jak jest to możliwe, na etapie FDIS w celu umożliwienia dostępności akredytacji na nową normę przy najbliższej sposobności.
- iv. Zaleca się, aby oceny dotyczące przejścia skupiały się na zmianach jakie mają być wdrożone przez CBs jako wynik wdrożenia nowej normy: podstawowa uwaga powinna być zwrócona na spójną interpretację wymagań; kompetencje; sprawozdawczość; i wszystkie związane zmiany w metodologii auditów (patrz uwaga powyżej dotycząca obserwacji). Ocena powinna również obejmować przegląd przygotowań CBs dotyczących przejścia dla ich certyfikowanych klientów.

Koniec dokumentu informacyjnego IAF Wytyczne dotyczące planowania przejścia dla ISO 14001:2015

**Dodatkowe Informacje:**

W celu uzyskania dalszych informacji dotyczących niniejszego dokumentu lub innych dokumentów IAF należy skontaktować się z członkiem IAF lub Sekretariatem IAF.

Dane kontaktowe członków IAF znajdują się na stronach IAF: <http://www.iaf.nu>

**Sekretariat:**

IAF Corporate Secretary IAF

Telefon + 1 613 454-8159

Email: [secretary@iaf.nu](mailto:secretary@iaf.nu)